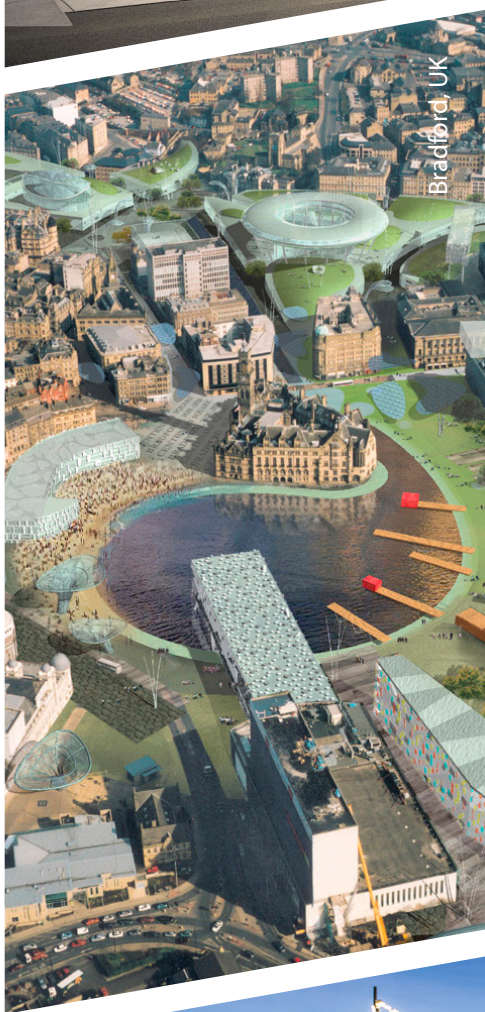

PLACEMAKING IN THE NORDICS

– ett samverkansprojekt om trygghet,
attraktivitet, värde och identitet

PLACEMAKING IN THE NORDICS

– Ett co-creation-projekt om hur man skapar trygga och attraktiva platser med stark identitet och stort värde

Varför placemaking? Varför detta projekt?

Otrygga eller outnyttjade stadsrum är välkända problem. Runtom i världen har metoden *Placemaking* tillämpats för att råda bot på fenomenet – med häpnadsväckande resultat.

Det handlar om att tillvarata en plats tillgångar och potential för att öka människors välmående och affärsverksamhetens möjligheter – och skapa en attraktiv, trygg plats, med starkare identitet och värdestegring hos fastighetsbeståndet som följd.

Hur kan den metod som fungerat så väl i städer som New York, Tokyo och Bradford fungera hos oss i Norden?

Det ska vi ta reda på tillsammans i *Placemaking in the Nordics* – med deltagare från Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Vi tror nämligen att det inte går att kopiera *Placemaking*-konceptet rakt av, utan att det måste översättas till Nordiska förhållanden så att det fungerar med vårt klimat, vår befolkningstäthet och kultur samt med våra planprocesser

Inom projektet kommer vi lära av genomförda *Placemaking*-projekt och *best practices*, utforska utmaningar och framgångsfaktorer och tillsammans ta fram en gemensam, innovativ verktygslåda anpassad till nordiska förhållanden.

Bakom projektet står Future Place Leadership, LINK arkitektur och Tryggare Sverige.

Ett samverkansprojekt i framkant

Projektet kommer ge deltagarna:

- Insikt om hur *Placemaking* bäst tillämpas i Norden.
- En innovativ verktygslåda med exempel, verktyg och metoder, anpassade till nordiska förhållanden – en verktygslåda som vi samskapar.
- Ett tvärdisciplinärt nätverk av med olika aktörer som arbetar med *Placemaking* så som kommuner, fastighetsbolag och intresseorganisationer.
- Konkret kunskap för att med *Placemaking* kunna göra din plats attraktiv och trygg, samtidigt som identitets- och värdeskapande främjas.

Dessa mål ska vi uppnå på följande sätt:

1. Lära och inspireras av de som lyckats: Vad kan vi lära av de städer, fastighetsägare och arkitekter i Europa och världen som framgångsrikt har tillämpat Placemaking? Hur kan vi översätta lärdomarna till ett nordiskt sammanhang? Ett antal casestudier som belyser detta kommer tas fram i projektet.

2. Lära och inspireras av varandra: Ett strukturerat erfarenhetsutbyte mellan deltagarna från olika länder och från olika discipliner kommer säkerställa nya perspektiv, lärdomar och idéer.

3. Innovera framtida lösningar tillsammans: Genom att ta utgångspunkt i de *best practices* vi identifierar och det utbyte som sker mellan deltagarna så kommer vi i en kreativ process ta fram en praktisk, innovativ verktygslåda för Placemaking i Norden – en verktygslåda som du genom ditt deltagande i *Placemaking in the Nordics* kommer att ha en djup förståelse för och därigenom kunskap om hur du ska använda i praktiken i dina projekt och satsningar.

Vad är placemaking?

Placemaking handlar om att skapa attraktiva, trygga och inkluderande urbana miljöer genom att möjliggöra olika aktiviteter och en blandad användning av platser.

Det är ett tvärdisciplinärt angreppssätt med sin bas i urban design, planering och platsledarskap. PPS (Project for Public Spaces) beskriver placemaking som “a collaborative process that brings people together to create great public spaces at the heart of their communities.”

Målsättningen är att skapa levande offentliga rum som bidrar till människors hälsa, lycka, trygghet och välmående.

I detta nordiska projekt vill vi framhäva flerintressentaspekterna – vikten av att samla inte bara invånare utan också kommunen och fastighetsägarna. Vi tror också att det är viktigt att det tvärdisciplinära angreppssättet utvecklas, dvs. att praktiker med olika kompetenser bidrar för att lyckas med placemaking. Slutligen är det viktigt att poängtera att placemaking är en effektiv process för att uppnå flera hållbarhetsmål: social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet (s k triple bottom line).

Projektbeskrivning

Syftet med projektet

Syftet med projektet är att lära av genomförda Placemaking-projekt och *best practices*, utforska utmaningar och framgångsfaktorer och ta fram en innovativ verktygslåda anpassad till nordiska förhållanden.

Preliminärt fokus

Projektet omfattar den nordiska regionen med fokus på deltagarnas egna erfarenheter och fallstudier. Vår erfarenhet är att de nordiska länderna är tillräckligt lika i samhällssystem för att kunna lära av varandra, samtidigt som vissa olikheter kan berika och ge nya, kreativa perspektiv.

Analys av goda, framgångsrika exempel kommer att göras både inom regionen och internationellt. Vi koncentrerar oss på hur attraktivitet, trygghet och identitet skapas och hur det påverkar det långsiktiga värdeskapandet.

Vi kommer i projektet att belysa dessa preliminära frågeställningar:

1. Vilka utmaningar och framgångsfaktorer finns det för Placemaking i Norden? Hur kan verktyg och metoder som fungerat på andra platser i världen kan tillämpas i Norden?
2. Hur kan man engagera olika intressenter (medborgare, företag, besökare m.fl.) i en Placemaking-process? Vem tar initiativet till nya satsningar för att utveckla ett område?
3. Hur kan Placemaking-initiativ i Norden förvaltas långsiktigt? Kan t ex konceptet Business Improvement Districts (BIDs) användas?
4. Hur kan man arbeta för att förändra ett områdes identitet/anseende?

De slutgiltiga frågeställningarna kommer växa fram under projektets första del och slutgiltigt beslutas tillsammans i dialog med projektdeltagarna. Projektet kommer att utgå från deltagarnas behov och önskemål!

Vad får du som deltagare ut av projektet?

Deltagande kommer ge:

- djup förståelse för och kunskap om de verktyg och metoder som används för att uppnå trygga och attraktiva platser med stark identitet och högt värde. Vilka är utmaningarna, hindren och framgångsfaktorerna?
- genom deltagande i processen samskapa en gemensam, unik verktygslåda och begreppsapparat anpassad till nordiska förhållanden.
- erfarenhetsutbyte med andra deltagare som står inför likande utmaningar och möjligheter.
- ett brett, tvärdisciplinärt nätverk med andra aktörer som arbetar med Placemaking i Norden – både offentliga och privata.
- inspiration till framtida samarbetsprojekt kring attraktivare och tryggare stadsdelar.

Detta ingår i programmet:

- Deltagande för upp till tre personer i de *co-creation*- och erfarenhetsutbytesworkshops som genomförs under projektet. Dessa kommer att hållas på olika platser i Norden som är lätta att nå för deltagarna.
- Deltagande organisationer har möjlighet att i workshopform diskutera ett pågående eller planerat projekt med syfte att få strukturerad feedback och kreativa inspel. Deltagarnas samlade kompetens och erfarenheter kommer i detta format både bidra till att lyfta projekten och ge input till den verktygslåda som ska samskapas. Projektworkshopar kommer att hållas på Workshop 1 och 2. Detta är en möjlighet, men inget krav för deltagande i projektet.
- Deltagande i löpande erfarenhetsutbyte mellan projektdeltagarna via en digital projektplattform som projektgruppen sätter upp.
- Direkt tillgång till ett konkret och användbart *Placemaking in the Nordics-toolkit*, samt till alla de casestudier som kommer tas fram i projektet.

Tidsplan och projektkomponenter

Rekrytering av projektdeltagare till projektet startar i januari 2019 och projektet inleds sedan med löpande uppstartsmöten med varje enskild deltagare, varefter deltagande bekräftas, samt fallstudier. Officiell projektstart är mars 2019 och den första gemensamma projektworkshopen hålls i mitten av maj. Fokus ligger där på erfarenhetsutbyte, finjusteringar av projektfokus och vi bjuder in inspirerande gästtalare. Ytterligare fallstudier utförs, vilka i sin tur leder till en löpande metodutveckling, som

presenteras och diskuteras i en andra workshop i september. Hösten 2019 knyts projektet ihop och vi sätter samman den gemensamma verktygslådan, som vi diskuterar i den sista gemensamma workshopen i november-december. Projektet beräknas sluta i december 2019 – då hjälp att omsätta projektets lärdomar och verktyg i praktiken kommer erbjudas.

Nedan finns en preliminär struktur för projektet med tidplan, aktiviteter och milstolpar:

1. Upptäcktsfasen: mars 2018 – maj 2019

I den första uppstarts- och upptäcktsfasen håller projektledningen enskilda uppstartsmöten med varje deltagare, med syftet att förstå problem och utmaningar som deltagarna möter i sitt dagliga arbete när det gäller attraktivitet och trygghet hos platserna de arbetar med. Mötena dokumenterats av projektledningen och kommer hjälpa till att finjustera projektets fokus så att det i så stor utsträckning som möjligt möter deltagarnas behov och önskemål.

2. Research-fas: mars 2019 – september 2019

I research-fasen, som löper parallellt med andra initiala faser, så studerar vi framgångsrika Placemaking-case med syftet att identifiera goda exempel, framgångsfaktorer och metoder. Fokus ligger på att förstå mekanismer och komponenter som inte alltid är helt uppenbara när man läser om case i media eller andra sammanhang – allt för att öka lärandet i projektet och stödja det praktiska genomförandet efter projektets slut. Casen delas med deltagarna varefter de blir färdiga. Casestudier kommer kompletteras med enkätstudier med praktiker för att bättre förstå utmaningar, möjligheter och framgångsfaktorer inom Placemaking. Projektet ska fokusera på praktiskt genomförande, men vi tar samtidigt utgångspunkt i aktuell akademisk forskning på området (evidensbaserad approach).

3. Workshop 1 – inspiration och co-creation: 8-9 maj 2019

Syftet med första mötet är att tillsammans precisera den slutgiltiga fokusen i projektet, dela erfarenheter, nätverka och påbörja samskapandet av nya verktyg, metoder och strategier. De bästa casen kommer presenteras och inspirerande gästtalare kommer bjudas in. Här kommer också deltagarna få möjlighet att i workshopform diskutera sina pågående eller planerade projekt med syfte att få strukturerad feedback och kreativa inspel.

Workshopen tar två dagar i anspråk (lunch-till-lunch), med gemensam middag på kvällen. Vi kommer också erbjuda en möjlighet till lärorika studiebesök i anslutning till mötet.

4. Workshop 2 – co-creation och innovation: slutet av september 2019

I denna workshop presenteras och diskuteras casestudier och erfarenhetsutbytet fortsätter, liksom möjligheten att i workshopform diskutera egna pågående eller planerade projekt med syfte att få strukturerad feedback och kreativa inspel.

Samskapandet intensifieras och sker mot bakgrund av lärdomarna från både casen och erfarenhetsutbytet. Även denna workshop hålls lunch-till-lunch, med gemensam middag på kvällen.

5. Research & konceptualisering: september-december 2019

I denna fas fortsätter projektledningen att göra casestudier, samtidigt som konceptualiseringen av nya verktyg och metoder till Placemaking toolkit genomförs, utifrån den input som kom från workshop 1 och 2 och casestudierna. Projektledningen kommer under denna fas ha en löpande dialog med deltagarna för att säkerställa att slutresultatet möter deltagarnas behov.

6. *Workshop 3 – toolkit kick-off: december 2019*

I denna workshop ligger fokus på att diskutera *Placemaking toolkit* och framför allt hur den kan omsättas i praktiken i deltagarnas dagliga arbetet. Inspirerande gästtalare bjudas in och vi avslutar den gemensamma delen av projektet med en middag. Workshopen hålls under en heldag.

7. *Tillvalsmodul: Lokal implementering: november 2019 – februari 2020*

Fokus i denna fas ligger på att stödja och inspirera deltagarna i att kunna omsätta projektresultatet – *Placemaking toolkit*, casestudier och de erfarenheter som erfarenhetsutbytet gav – i praktiken. Varje deltagande organisation/plats kan välja ett implementeringsstöd till ett självkostnadspris.

Möjliga tillval är:

- *Inspirationsföreläsning* med syfte att få fler i den egna organisationen att inse nyttan med placemaking
- *Inspirations- eller strategiworkshop* med interna och externa intressenter med syfte att sprida kunskap om placemaking och bana väg för nya satsningar.
- *Träningsmodul* – utbildning i verktyg från *Placemaking toolkit* för interna eller externa intressenter.
- *Coaching* från projektledningen kring ett etablerat eller nystartat projekt/satsning.
- *Pilottjänst* – projektledning och deltagare prototyper en ny tjänst tillsammans, t ex en enkätundersökning med platsanvändare eller digitalt verktyg för involvering av intressenter.

Projektfinansiering och deltagande

Statliga myndigheter	€ 12 900
Kommuner/regioner	€ 9 900 (>100 000 invånare)
Kommuner/regioner	€ 6 900 (<100 000 invånare)
Företag	€ 9 900
NGO/föreningar	€ 3 900

Kontakt:

Petra Svensson Gleisner
LINK arkitektur
+46 70 271 57 59
petra.gleisner@linkarkitektur.se

Cornelis Uittenbogaard
Stiftelsen Tryggare Sverige / Safer Sweden Foundation
+46 76 340 89 99
cornelis.uittenbogaard@tryggaresverige.org

Marcus Andersson
Future Place Leadership
+46 70 867 36 34
ma@futureplaceleadership.com

Bispehaverne, Århus

New Islington, Manchester

Future Place
Leadership™

LINK ARKITEKTUR

TRYGGARE SVERIGE

Fyrkildevvej, Ålborg